

Datum van
inontvangstneming

:

11/12/2014

Hof van Cassatie van België

Arrest

Nr. P.13.1652.N

1. **VAD bvba**, met zetel te 2321 Meer, Amsterdamstraat 34, eerste verdieping,
beklaagde,
eiseres,
met als raadsman mr. Filiep Deruyck, advocaat bij de balie te Antwerpen,
2. **Johannes Josephus Maria VAN AERT**, geboren te Zundert (Nederland) op
4 maart 1942, wonende te 2930 Brasschaat, Bredabaan 1197,
beklaagde,
eiser,
met als raadsman mr. Len Augustyns, advocaat bij de balie te Antwerpen,

Ingeschreven in het register van het Hof van Justitie onder nr. <u>977.531</u>	
Luxemburg	10. 11. 2014
De Griffier, voor deze	
Fax/E-mail: _____	<i>Manuela Ferreira</i> Maria Manuela Ferreira
Neergelegd op: <u>10.11.14</u>	Hoofdadministrateur

de beide cassatieberoepen tegen

BELGISCHE STAAT, fod Financiën, vertegenwoordigd door de minister van Financiën, voor wie optreedt de directeur der douane en accijnzen te Antwerpen, met kantoor te 2060 Antwerpen, Ellermanstraat 21,

vervolgende partij,

verweerder,

vertegenwoordigd door mr. Antoine De Bruyn, advocaat bij het Hof van Cassatie, en tevens met als raadsman mr. Stefan De Vleeschouwer, advocaat bij de balie te Brussel.

I. RECHTSPLEGING VOOR HET HOF

De cassatieberoepen zijn gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen, correctionele kamer, van 11 september 2013.

De eiseres I voert in een memorie die aan dit arrest is gehecht, twee middelen aan.

De eiser II voert in een memorie die aan dit arrest is gehecht, drie middelen aan.

Plaatsvervangend advocaat-generaal Marc De Swaef heeft op 8 oktober 2014 ter griffie van het Hof een schriftelijke conclusie neergelegd.

Op de rechtszitting van 4 november 2014 heeft raadsheer Filip Van Volsem verslag uitgebracht en heeft de voormelde advocaat-generaal geconcludeerd.

II. FEITEN EN VOORAFGAANDE PROCEDURE

1. Uit de stukken waarop het Hof vermag acht te slaan, blijkt dat

- de eiseres I op 10 januari 2008, 11 januari 2008 en 23 januari 2008 als douane-expediteur in eigen naam maar voor rekening van Zicplay s.a. en in opdracht van Transmar Logistics, drie invoeraangiften IM4's heeft laten geldig maken bij de bevoegde douanediens ten te Antwerpen, voor het in het vrije verkeer brengen en het in verbruik stellen van gecombineerde video- en audiosystemen;

- deze goederen bij transport waren gedemonteerd en in de IM4's per onderdeel afzonderlijk aangegeven;
- de apparaten "*micro Z 99 DVBT*" werden ingedeeld onder twee afzonderlijke GN codes, namelijk de dvd-spelers zelf (een combinatie van dvd-speler, usb connectie, FM tuner, TFT Lcd display, 2 x 30 watts, MP 3 speler, TV tuner) onder de GN code 8518 1095 90 (2,5 % invoerrecht) en de afneembare luidsprekers onder de GN code 8518 2200 90 (4,5 % invoerrecht) en niet werden aangegeven als één geheel onder de GN code 8521 9000 90 (13,9 % invoerrecht);
- volgens een brief van 5 februari 2009 van de Franse douane de goederen werden aangetroffen bij een firma te Genas (Frankrijk), waar ze voor rekening van Zicplay s.a. werden gestockeerd;
- als gevolg van die brief door de Belgische douaneautoriteiten een onderzoek werd gestart;
- de eiser II zaakvoerder is van de eiseres I.

2. De eisers werden gedagvaard voor de correctionele rechtbank te Antwerpen wegens het onder een verkeerde benaming en verkeerde goederentariefcodes aanbrenge van drie aangiften tot het in het vrije verkeer brengen of in verbruik stellen in het douanegebied van de Gemeenschap van drie zendingen gecombineerde video- en audiosystemen.

3. De correctionele rechtbank te Antwerpen besliste bij vonnis van 6 juni 2012 dat de DVD-spelers en de luidsprekers samen in de nomenclatuur hadden moeten worden ingedeeld onder de tariefcode 8521 9000 90. Ze veroordeelde de eisers solidair tot een geldboete en tot de betaling van de ontdoken invoerrechten.

4. Het hof van beroep te Antwerpen veroordeelde de eisers eveneens solidair tot een geldboete en tot betaling van de ontdoken invoerrechten en dit onder meer op de gronden dat:

- de combinatie samen met de twee voor gebruik van de combinatie bestemde luidsprekers als een goederenassortiment moeten worden beschouwd en hadden dienen ingedeeld te worden naar het element waaraan zij hun wezenlijk karakter ontleen, namelijk de combinatie in de GN code 8521 9000 90;

- de goederen samen bij de douane werden aangeboden op de IM4's;
  - uit de documentatie met betrekking tot de goederen bleek dat zij duidelijk bij elkaar hoorden om samen te worden verhandeld;
  - de door de eisers ingeroepen omstandigheid dat de combinatie en de luidsprekers niet in één verpakking werden aangeboden geen afbreuk doet aan het gegeven dat de goederen bij elkaar hoorden en wel degelijk op het tijdstip van hun indeling in de GN een "*assortiment opgemaakt voor de verkoop in het klein*" vormden;
  - ook in een afzonderlijke verpakking ingevoerde onderdelen een "*goederen-assortiment*" vormen, indien, zoals hier, vaststaat dat de goederen, zijnde de combinatie en de luidsprekers, in de detailhandel in één verpakking te koop zullen gesteld worden en aldus bestemd waren om samen als geheel in de kleinhandel te worden aangeboden;
  - zulks verder afdoende blijkt uit de gezamenlijke invoer, transport, facturatie en goederenbehandeling, de omstandigheid dat de bestemming identiek is, de visuele voorstelling van het toestel en de omstandigheid dat het aantal ingevoerde sets luidsprekers precies gelijk is aan het aantal dvd-spelers.
5. Tegen dit arrest werd door de eisers cassatieberoep aangetekend.

III. BESLISSING VAN HET HOF

Beoordeling

Eerste middel van de eiseres I

6. Het middel voert schending aan van regel 3, sub b) van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur als bedoeld in de bijlage I (gecombineerde nomenclatuur) van de Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, zoals gewijzigd door de Verordening (EG) nr. 1214/2007 van de Commissie van 20 september 2007 (hierna regel 3 van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur): de

appelrechters oordelen ten onrechte dat de dvd-speler/tuner/display-combinatie én de luidsprekers als een goederenassortiment moeten worden beschouwd *ex* regel 3, b); zij oordelen weliswaar dat de omstandigheid dat de combinatie enerzijds en de luidsprekers anderzijds in afzonderlijke verpakking werden aangeboden bij de douaneautoriteiten geen afbreuk doet aan het gegeven dat de goederen duidelijk bij elkaar hoorden teneinde samen te worden verhandeld, maar zij stellen niet vast dat de goederen aan de eindverbruiker konden worden verkocht zonder opnieuw te worden verpakt.

7. Volgens de bijlage I (gecombineerde nomenclatuur) van de Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijk douanetarief, zoals gewijzigd door de Verordening (EG) nr. 1214/2007 van de Commissie van 20 september 2007 worden de volgende GN codes als volgt omschreven:

“8518 Microfoons en statieven daarvoor; luidsprekers, ook indien gemonteerd in een klankkast; hoofdtelefoons en oortelefoons, ook indien gecombineerd met een microfoon, en stellen of assortimenten bestaande uit een microfoon en een of meer luidsprekers; elektrische audiofrequentieversterkers; elektrische geluidsversterkers;

8518 10 - *microfoons of statieven daarvoor:*

8518 10 30- - *microfoons met een frequentiebereik van 300 Hz of meer doch niet meer dan 3,4 kHz, een diameter van niet meer dan 3 mm, van de soort gebruikt voor telecommunicatie*

8518 10 95 - - *andere*

- *luidsprekers, ook indien gemonteerd in een klankkast:*

8518 22 00 - - *kasten met meer dan één luidspreker*

8521 *Video-opname en videoweergaveapparaten, ook indien met ingebouwde videotuner:*

8521 10 - *werkend met magneetbanden*

8521 90 00

- andere.”

8. De regel 3 van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur bepaalt:

“Indien goederen met toepassing van het bepaalde onder 2b) of om enige andere reden vatbaar zijn voor indeling onder twee of meer posten, geschiedt de indeling als volgt:

- a) de post met de meest specifieke omschrijving heeft voorrang boven posten met een meer algemene strekking. Indien echter twee of meer posten elk afzonderlijk slechts betrekking hebben op een gedeelte van de stoffen of bestanddelen waaruit een mengsel of een goed is samengesteld of op een gedeelte van de artikelen, in het geval van goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein, worden die posten, met betrekking tot bedoelde mengsels en goederen, aangemerkt als even specifiek, zelfs indien een van de andere posten daarvan een vollediger of nauwkeurigere omschrijving geeft;*
- b) mengsels, werken die zijn samengesteld uit of met verschillende stoffen dan wel zijn vervaardigd door samenvoeging van verschillende goederen, zomede goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein, waarvan de indeling niet mogelijk is aan de hand van het bepaalde onder a), worden ingedeeld naar de stof of naar het goed waaraan de mengsels, de werken, de stellen of de assortimenten hun wezenlijk karakter ontlene, indien dit kan worden bepaald;*
- c) in de gevallen waarin de indeling aan de hand van het bepaalde onder 3 a) en 3b) niet mogelijk is, wordt van de verschillende in aanmerking komende posten, de post toegepast die in volgorde van nummering het laatst is geplaatst.”*

9. In de toelichtingen bij de regel 3 b) van de algemene regels voor de interpretatie van het geharmoniseerd systeem, regel die gelijkkluidend is met de regel 3 b) van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, wordt aangegeven dat voor assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het

klein, is vereist dat de goederen op zodanige wijze worden aangeboden dat zij direct geschikt zijn voor de verkoop aan consumenten, zonder herverpakking.

10. De door de Europese Commissie uitgewerkte Richtsnoeren voor de indeling in de gecombineerde nomenclatuur van goederen in stellen of assortimenten opgesteld voor de verkoop in het klein (2013/C105/01), welke in het Publicatieblad van de Europese Unie van 11 april 2013 werden bekendgemaakt, bepalen onder meer:

“Voor de toepassing van de [algemene regel 3 b)] moet de uitdrukking “goederen in stellen of assortimenten opgesteld voor de verkoop in het klein” worden opgevat als betrekking hebbend op goederen die:

- a) bestaan uit tenminste twee verschillende artikelen die op het eerste gezicht onder verschillende posten kunnen worden ingedeeld,*
- b) bestaan uit producten of artikelen die samen worden aangeboden om in een specifieke behoefte te voorzien of om een specifieke activiteit uit te voeren, en*
- c) zodanig zijn opgesteld dat zij zonder opnieuw te worden verpakt rechtstreeks aan de gebruiker kunnen worden verkocht (bv. in dozen of koffers of kartons).*

(...)

Aan alle bovenstaande voorwaarden moet worden voldaan.”

Deze richtsnoeren bepalen specifiek met betrekking tot de voorwaarde c):

“(1) Overeenkomstig deze toelichting en teneinde aangemerkt te worden als “een stel of assortiment” moet aan ALLE navolgende voorwaarden worden voldaan:

- a) alle artikelen van het “stel of assortiment” worden op hetzelfde moment en met dezelfde aangifte aangeboden,*

- b) *alle artikelen worden in dezelfde verpakking aangeboden, zoals een draagtas, een plastic zak, een doos, met een net erom heen, of (al dan niet verpakt) samengebonden met bijvoorbeeld plakband met filamenten, enz.,*
- c) *alle artikelen zijn zodanig verpakt dat zij zonder opnieuw te worden verpakt rechtstreeks aan de verbruiker kunnen worden verkocht.*

(2) Echter, in uitzondering op punt (1) (b), kunnen goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein in afzonderlijke verpakkingen worden aangeboden, indien dit gerechtvaardigd is, bijvoorbeeld vanwege de samenstelling van de artikelen (bv. grootte, gewicht, chemische samenstelling) of vanwege transport- of veiligheidsredenen, op voorwaarde dat zij rechtstreeks aan de verbruiker kunnen worden verkocht zonder opnieuw te worden verpakt.

Deze situatie is alleen aanvaardbaar als:

- a) *de goederen in "relatieve hoeveelheden" worden aangeboden, bijvoorbeeld 1 eettafel (met geschikte afmetingen voor 4 personen) en 4 stoelen, in tegenstelling tot "niet-relatieve verhoudingen", zoals 3 eettafels (met geschikte afmetingen voor 4 personen) en 1 stoel,*

en

- b) *de goederen in een vorm worden opgemaakt die duidelijk aantoont dat ze bij elkaar horen, bijvoorbeeld:*
  - i) *de verpakkingen moeten duidelijk naar elkaar verwijzen (genummerd, met plaatjes, handelsbenaming, enz.), of*
  - ii) *de documenten geven aan dat de goederen in kwestie in afzonderlijke verpakkingen zijn verpakt maar bij elkaar horen."*

11. De vraag rijst of goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein die in afzonderlijke verpakkingen bij de douane worden aangeboden omdat dit gerechtvaardigd is, maar waarvan duidelijk is dat ze bij elkaar horen en ze bestemd zijn om in de kleinhandel als een geheel te worden aangeboden, zijn te beschouwen als goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein als bedoeld door de regel 3 b) van de algemene regels voor

de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, ook als die goederen na de aangifte en met het oog op aanbidding in de kleinhandel gezamenlijk worden verpakt.

12. De uitlegging van de regel 3 b) van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur, waarvoor het Hof van Justitie van de Europese Unie bevoegd is, is noodzakelijk voor de te wijzen beslissing.

Er is derhalve grond om overeenkomstig artikel 267.3 VWEU aan het Hof van Justitie van de Europese Unie de in het *dictum* vermelde vraag te stellen.

13. Het Hof houdt het antwoord op de overige middelen van de eisers aan tot de beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie.

Dictum

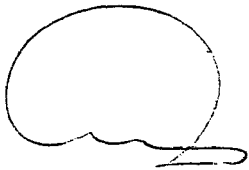
Het Hof,

Houdt iedere nadere uitspraak aan tot het Hof van Justitie van de Europese Unie over de hiernavolgende vraag uitspraak zal hebben gedaan:

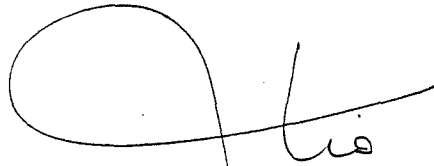
“Zijn goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein die in afzonderlijke verpakkingen bij de douane worden aangeboden omdat dit gerechtvaardigd is, maar waarvan duidelijk is dat ze bij elkaar horen en ze bestemd zijn om in de kleinhandel als een geheel te worden aangeboden, te beschouwen als goederen in stellen of assortimenten opgemaakt voor de verkoop in het klein als bedoeld door de regel 3 b) van de algemene regels voor de interpretatie van de gecombineerde nomenclatuur als bedoeld in de bijlage I van de Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad van 23 juli 1987 met betrekking tot het tarief- en de statistieknomenclatuur, zoals gewijzigd door de Verordening (EG) nr. 1214/2007 van de Commissie van 20 september 2007, ook als die goederen na de aangifte en met het oog op aanbidding in de kleinhandel gezamenlijk worden verpakt?”.

Houdt de beslissing over de kosten aan.

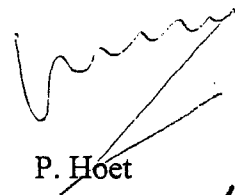
Dit arrest is gewezen te Brussel door het Hof van Cassatie, tweede kamer, samengesteld uit voorzitter Paul Maffei, als voorzitter, de raadsheren Filip Van Volsem, Alain Bloch, Peter Hoet en Antoine Lievens, en op de openbare rechtszitting van 4 november 2014 uitgesproken door voorzitter Paul Maffei, in aanwezigheid van plaatsvervangend advocaat-generaal Marc De Swaef, met bijstand van griffier Frank Adriaensen.

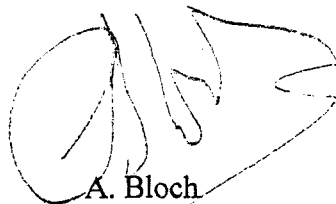
F. Adriaensen

A. Lievens

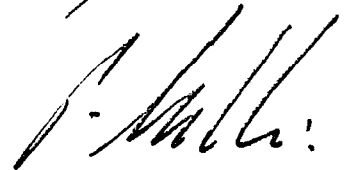
P. Hoet

A. Bloch

F. Van Volsem

P. Maffei